

Pověsti z Vodňanska

Krajina trochu rozpačitá, která se občas hlásí ke svým rybníčním hladinám a jindy vám nabízí své kopce a kopečky, abyste mohli přehlédnout tu krásu. Projížděl jsem jí vedle přítele a spisovatele Františka Hobizala a cítil všude stopy rozvážné víry.

Jindy jsem nad prameny svaté Máří Magdalény slyšel, jak do úrodné půdy Vodňanska bijí neviditelné paty hospodářů i furiantů a zlehýnka se blíží poutníci za nadějí. Občas mi nad rákosím zadrnčela křídla Kudličkova a po hladině se nesl vášnivý hlas proroka Chelčického. Esenci této domoviny najdete ve zdejších lidových pověstech, které jsem nashromáždil a pokorně vám předkládám.

Více o autorovi Ondřeji Fibichovi na www.cestyksumave.cz

Měšťané z kamene

Často si věřící šeptali, kdo jsou ti lidé, jejichž portréty nechal vytesat v konzolách klenby dávný mistr kameník, když se stavěl chrám Narození Panny Marie. Prý jsou to dávní obyvatelé Vodňan: Dva bakaláři, rozverní i obětaví, kteří zemřeli za jedné morové rány. Dva bratři, učencové a bylinkáři, které společně k sobě povolal Stvořitel. Dva milenci, které život rozdělil tak, že oba oblékli řeholní roucho, a když se konečně řízením Božím zase sešli, jejich srdce pukla. Martin a Marie aneb chudý mladík a dívka z váženého rodu. Marie, jejíž otec, měštěnin Markus vlastnil nejen honosný dům, ale i mnoho polí až k Čičenicím. Na druhém konci města Martin z pazdery. Při Božím těle se setkali a již bez sebe nemohli být. Ale pyšný Markus byl proti. Když oba zamilovaní poznali nepřízeň osudu, odevzdali ruku v ruce své životy rozbouřeným vlnám řeky Blanice. Samotný se dívá muž v kápi, učenec a ranhojič. Poslední zbyl rouhač a taškář, který sotva z hospody na rynek vyšel, na kněze, který s posledním pomazáním okolo spěchal k umírajícímu, vyplázl jazyk. Na místě zkameněl. Tím byl odsouzen k pokání a ve vodňanském kostele musí až do Posledního soudu klenbu podpírat.

Jiří Louženský, Děkanský kostel Panny Marie ve Vodňanech 1996

Dobrý skutek u Dobré vody

Jeden rytíř zabloudil při štvanci na vlka. Šelmu sice sám ulovil, ale pak se nemohl dostat zpátky ke své družině. Jak se tak prodírá houštinami, přepadli jej lupiči, zajali, svázali a odnesli do své skrýše. ~ Rytířovo volání o pomoc naštěstí uslyšeli uhlíři, kteří v těch lesích milíře pálili. Lupiče přemohli a rytíře osvobodili. Ten statečný muž odměnil a z vděčnosti tam nechal postavit kostelík. Hned, jak se to stalo, vytryskl vedle pramen dobré vody. Od té doby sem lidé putovali a nazvali to místo Dobrou vodou. Neboť v krajině vodňanské je vody dost, ale jen jedna zázračná, na dohled od Vodňan.

Václav Našinec, Kronika jihočeské vesnice, rukopis 1959, str. 95

Zvon Marek

Před staletími rozložil u farského ovčína ve Vodňanech své řemeslo mistr zvonařský. Chystal se pro zdejší chrám odlít zvon s apoštolským jménem Marek. Topil v peci, přidával kusy kovů a na chvíli si odskočil do města. Jeho učeň, když po chvíli spatřil, že kov je již roztavený a má správnou barvu, nalil jej do formy sám. Svě smělosti se však zhrozil a v domění, že zvon zkazil, běžel a utopil se v blízké řece. Když zvon na věž vyzvedli, podivili se, jaký to má smutný hlas.

Ludmila Veverková, Zlatá stezka R 5 Č 8, str. 167

Ztracení apoštolové

Vzkvétalo kdysi město Vodňany. V blízkých Svobodných Horách se těžily drahé kovy a proto mohli radní rozhodnout, že si pořídí do městského kostela veliké sochy ze zlata a stříbra znázorňující poslední večeři Páně. Za válek husitských bylo mnoho kostelů vyrabováno a spáleno, proto se Vodňanští začali bát o své skvosty. Nakonec je nechali ukrýt v blízkých starých štolách, což měl na starosti jeden z nich. Bohužel, při chvatném návratu spadl z koně a zabil se. Nikdo už nemohl povědět, kde jsou sochy apoštolů ukryty. Měšťané si nechali později do svého kostela zhotovit alespoň dřevěné kopie.

Václav Vondrášek, Zlatá stezka R 17

Aj, chytrí vodňanští

Poslechněte si, jak město Vodňany dláždil samotný císař a král. Jel tudy Ferdinand III. a chtěje navštívit radnici, uvízl se svým kočárem na náměstí svého královského města. Bahno sahalo po hřídél, tak tak se vůz zachránil. Konšelé se omlouvali svému panovníkovi, že nemají peněz a důchody

jsou malé. I daroval král Vodňanům peníze na dobrou dlažbu a jel dál. Vodňanští však nechali vydláždít jenom ulice a náměstí nechali, jak bylo. Však on se král příště zase ukáže! Tato chytristika jim vyšla. Když tudy příští rok opět Ferdinand III. projížděl a dojel po dláždění k náměstí plnému bahna, zasmál se a pravil: „Aj, chytří Vodňanští!“ Mazané chování radních ho tak pobavilo, že jim daroval peníze i na vydláždění toho ostudného rynku. A otcové města měli radost dvojnásobnou.

Primus Sobotka, Kratochvilné historie měst a míst v zemích Koruny Svatováclavské 1884

Kterak Vodňanští měchýřem kaprovým bojovali

Vodňanští stálé pŕtky s pány měli. Jednou město oblehl s hrstkou zbrojenců Heralt z Kunštátu (1406). Z hradeb Vodňanští se jim smáli a pravili, že stačí měchýřem kaprovým bouchnouti a všici nepřátelé od města utečou. Leč všeho dočasu, neb nakonec pan Heralt město dobyl a poplenil.

Bartoloměj Paprocký z Hlohol, Diadochus 1602

Strašidlo na Horském dvoře

Kdysi začalo strašit v panském dvoře na Vodňanských Svobodných Horách. Ve stavení se lidé báli přenocovat. Jen zdejší podšafář se rozhodl tomu přijít na kloub. Ustlal si v salóně a čekal. Úderem jedenáctě se zdvihl divoký vítr, rozrazil všechna okna a v chlévě odvázal všechn dobytek. Nebojsovi dokonce strhl z těla peřinu a odhodil ji doprostřed místnosti. Toto řádění trvalo do jedné s půlnoci. Pak byl zase klid. Druhou noc se to opakovalo. Na třetí noc mu zkušení lidé poradili, aby udělal kolem postele kruh svícenou křídou a zeptal se ducha, co žádá. Když to tak muž udělal, duch zavola: „Chci chléb!“ Druhý den ve dvoře nechali hned semlít žito a napekli bochníků, které pak rozdali chudým. Od té doby tam byl klid.

Marie Vachtová, Zlatá stezka R 5 Č 8

Více pověstí na <https://povesti.knih-pt.cz/obsah/seznam?region=4>

Tento projekt vznikl za finanční podpory [Česko – německého fondu budoucnosti](#), ve spolupráci Městské knihovny Prachatice, spisovatele Ondřeje Fibicha a Kreisbibliothek Freyung.

Knihy s tematikou pověstí, legend, pohádek a dalších příběhů od Ondřeje Fibicha si můžete rezervovat v naší knihovně [zde](#)

Výběr titulů

